SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 95. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 19, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ 1990 Ч. 95 РІК XCVII

ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ РАДІ ЧИНЯТЬ ОПІР

Львів. — Тут в понеділок, 14-го травня, заступник голови Обласної ради Богдан Горинь провів нараду з участю представників церковних комітетів УКЦ та УПЦ (державної) міста Нестерова. У нараді брали участь також голови Нестерівських Районної та Міської Рад, голови Районного і Міського виконавчих комітетів і уповноважений в справах релігії Ю. Решетило.

Зберігається напруженість щодо використання храмів у місті. Представники УПЦ після тривалих переговорів погодилися відмовитися від комплексу монастиря Отців Василіян і храму Різдва, який є греко-католицькою святинею, і розпочати негайне будівництво своєї церкви. В свою чергу Міська та Районна ради і Облвиконком виявили готовість максимально сприяти цьому будівництву.

Католики і православні відхилили пропозицію, щоб храм Різдва тимчасово використовували вірні обох конфесій (доки будуватиметься нова церква). Частково була підтримана інша пропозиція Обласної ради — закрити храм Різдва до завершення будівництва, використовувати в цей час дві менші дерев'яні церкви, розділивши їх між громадами. Представники обох церков погодилися на цю пропозицію, але агресивний настрій віруючих у Нестерові загрожує зривом досягнутих домовлень. У зв'язку з цим до греко-католицької громади міста Нестерова звернувся Архиєпископ Володимир Стернюк. Він закликав вірних не допускатись агресивних дій та захоплення храму, а вичекати, коли це буде зроблено законним шляхом.

В п'ятницю, 11-го травня, Держкомвидав зареєстрував нову газету львівської Обласної ради „За Вільну Україну", а міністерство зв'язку мало провести перереєстрацію передплатників партійної газети „Вільна Україна" з метою розподілу фондів між цими двома газетами. Однак за наказом ЦК КПУ рішення про реєстрацію нової газети скасовано. Новий наказ Держкомвидаву заборонив розподіл передплатників, скасував домовленість про друк газети на базі „Вільної України", вимагаючи змінити назву. Правда, новій газеті обіцяють допомогу — папір на 100-тисячний наклад, але тим обіцянкам уже ніхто не вірить.

З цього приводу президія львівської Обласної ради прийняла звернення до виборців і передплатників, у якому закликає висловити ставлення народу до ситуації з газетою Обласної ради.

Призначена Львівською Обласною радою комісія для перевірки майна в соборі св. Юра 15-го травня знову не була допущена в собор пікетувальниками (державної) православної громади. Пікетування було організоване Єпископатом УПЦ.

Померла Дарія Камінська

Ню Йорк. — В п'ятницю, 18-го травня, на 67-му році життя тут померла Дарія Камінська з Казанівських.

Панахида відбудеться в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 E 7-ма вул., в суботу, 19-го травня, о год. 7:30 вечора та в неділю, 20-го травня, о год. 7-ій вечора.

Похорон відбудеться в понеділок, 21-го травня, з похоронного заведення П. Яреми о год. 9:30 ранку до української католицької церкви св. Юра о год. 10-ій ранку.

Залишились у смутку: чоловік Едвард, донька Хризанта Гентиш з родиною, сини Едвард, мол. та Юрій, брати Орест Казанівський з родиною та Добромир Казанівський з родиною, братова Ярослава Казанівська з родиною та велика родина в Америці, Україні й Польщі.

Б. ТИМОШЕНКО В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Тут, в п'ятницю, 25-го травня, Товариство Сприяння Народному Рухові України за Перебудову влаштовує виступ члена Секретаріяту Руху і Спілки письменників України на тему: „Рух — єдність, шлях до незалежности". Виступ відбудеться в залі української католицької церкви свв. Володимира і Ольги о год. 7-ій вечора.

Вшанували математика із ЗСА

Д-р В. Петришин (справа) з дипломом почесного члена Крайового Математичного Товариства, що його він отримав від д-ра В. Фрушича (зліва).

Ню Йорк. — Тут в суботу, 21-го квітня, у домі НТШ, відбулося святочне передання диплому почесного члена відновленого в 1989 році Київського Математичного Товариства д-рові Володимирові Петришинові, професорові Ратґерського університету, яке на доручення Управи товариства, перевів д-р Вільгельм Фущич, член-кореспондент Академії Наук УССР.

Після короткого вступного слова д-р Фущич прочитав зміст диплому, в якому сказано: „Київське Математичне Товариство на своєму засіданні, що відбулося 5-го червня 1989 року обрало Володимира Васильовича Петришина своїм почесним членом на відзнаку його видатних досягнень у математиці". Диплом підписали д-р М.П. Корнійчук (президент) і д-р М.У. Кратко (вчений секретар).

Приймаючи диплом, д-р В. Петришин щиро подякував Київському Математичному Товариству за високе відзначення і звернувся із закликом до вчених з різних ділянок в Україні і діяспорі зробити все можливе, щоб українська наука вийшла з ізоляції і стала інтеґральною частиною світової науки.

Присутній на залі академік Ігор Скрупнук, директор Інституту Прикладної Математики і Механіки в Донецькому і гість Ратґерського університету, в своєму короткому слові поґратулював д-рові Петришинові за його відзначення та висловив своє переконання, що в короткому часі українська наука і культура займуть своє належне місце у мозаїці світової науки і культури. Подібну думку висловив також д-р Ярослав Падох, голова НТШ.

Отці Василіяни в Ню Йорку продовжують тижневі радіопередачі

Ню Йорк. — Усім відома і популярна радіопередача оо. Василіян при церкві св. Юра була перервана в місяці лютому, коли радіостанція перейшла в інші руки, що усунули усі чужомовні програми і перейшли всеціло на еспанську мову.

Радіопрогрма оо. Василіян у Ню Йорку провадиться від 1944 року. Хоча в Ню Йорку дуже коштовно провадити радіопрограму, о. Патрикієві Пащакові, ЧСВВ, пароховi церкви св. Юра і керівникові програми вдалося підписати контракт з станцією WEVD AM на хвилях 1050, що є одною з найсильніших станцій в Ню Йорку зі силою 50,000 ватів. У вечірній порі програми цієї станції доходять до Канади і до Південної Каролайни. Українські передачі будуть передавані у четверги, о год. 10:30 вечора до 11-ої год. Перша програма буде 7-го червня. Ця українська програма є заплачена добровільними датками слухачів. Отці Василіяни надіються, що поширюючи число слухачів, допоможе вдержати тижневу передачу з Ню Йорку для українців східньої частини Америки.

Особи, які хочуть підтримувати українську передачу оо. Василіян в Ню Йорку, можуть писати на адресу: St. George Radio Hour, 33 East 7 St., New York, N.Y. 10003.

ВШАНОВАНО ПАМ'ЯТЬ С. ПЕТЛЮРИ

Монтреаль, Кве. (ОУПС) — Заходами місцевого Об'єднання Прихильників ДЦ УНР під головуванням Галини Сенишин відбулося 9-го травня в соборі св. Софії збірання членів, на якому крім інших справ відзначено роковини трагічної смерти св. п. Симона Петлюри, Головного Отамана й голову Директорії УНР.

Доповідь п.з. „С. Петлюра й сучасність" виголосив проф. Ярослав Рудницький, голова Світового ОП ДЦ УНР.

МОЛОДІ ПОЕТИ В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка влаштовує зустріч з молодими поетами з України: Олександром Гриценком, кібернетиком по фаху, і Максимом Стріхою, фізиком. Поети читатимуть свої твори та говоритимуть про сучасні події в Україні у п'ятницю, 25-го травня, в год. 6:30 вечора, в домі НТШ.

„УКРАЇНА ПРОСТЯГАЄ ВАМ РУКУ І БЛАГОСЛОВИТЬ ВАС ЗА ВАШІ ДОБРІ ДІЛА"

Група учасників пресової конференції на летовищі біля літака. Посередині В. Яворівський. Четвертий справа — К. Масик

(Форо: ред. М. Коломиєць)

Джерзі Ситі, Н.Дж. — (О. Кузьмович). — Такими зворушливими словами закінчив Володимир Яворівський, свою подяку українській спільноті в ЗСА і Канаді та усім членам акції допомоги Рухові та дітям Чорнобиля на летовищі ім. Кеннеді у четвер, 17-го травня, коли це вдругеє приготовано до висилки в Україну 134 тонн ліків, вітамін, лікарського устаткування та шприц, призначених для жеретв трагічної катастрофи у Чорнобилі. Літак мав відлетіти наступного дня.

Один з найбільших транспортових літаків Аерофлоту „Руслан" приземлився на летовищі у вівторок, 15-го травня, у безпосередньому леті з Києва, що тривав 11 годин і 15 хвилин. У ньому, крім 20 осіб залоги, прилетіли В. Яворівський, тепер депутат до Верховної Ради УССР, Константин Масик, заступник голови Ради Міністрів УССР, і Анатолій Біланенко, головний інженер конструктроського бюра ім. О. Антонова, що збудувало цей велетенський транспортовий літак.

На летовищі вітали прилет літака представники місії УССР при Об'єднаних Націях з амбасадором Геннадієм Удовенком, як також представники Фондів Допомоги НРУП і Допомоги Дітям Чорнобиля, Надія Матківська і проф. Тарас Гунчак.

Н. Матківська проводила в четвер, 17-го травня пресовою конференцією, яка відбулася біля вантажного літака, вже на піввиповнено-

(Закінчення на стор. 3)

Польський уряд незадоволений становищем Л. Валенси

Варшава, Польща. — Польський уряд вважає, що виступи керівника „Солідарности" Леха Валенси, в яких він різко критикує його, не служать „загальнонаціональним інтересам", а лише дискредитують уряд в очах народу.

Останнім часом Л. Валенса перейшов від закликів прискорити реформи і зробити їх „менш болючими" для населення країни до різкої критики уряду, який практично цілком складається з представників інтелігенції, яка протягом останніх років підтримувала „Солідарність".

Виступаючи перед робітниками у Ґданську, де зародився незалежний профспілковий рух, Лех Валенса заявив, що йому „стидно за польський уряд". У відповідь на це представниця уряду Малґожата Незабітовська сказала на пресовій конференції: „Валенса практично оголосив нам війну. Ми ж, з свого боку, зовсім не маємо наміру оголошувати війну Валенсі". Вона підтвердила також, що останнім часом виявилися серйозні розходження між Л. Валенсою і прем'єр-міністром Тадеушом Мазовецьким, який свого часу був одним з найближчих прихильників і дорадником Валенси.

На відміну від Т. Мазовецького, якому доводиться нині вирішувати складні справи державного керівництва в обставиних численних труднощів „перехідного періоду", Лехові Валенсі, який не має на своїй голові такої відповідальности, легко на цьому фоні виступати в ролі „захисника інтересів трудового народу".

Лідер „Солідарности" закликає, зокрема, „рішуче прискорити" процес передання державних підприємств в приватні руки і усунути комуністів з місцевих органів влади. При цьому Валенса, очевидно, не бере на себе відповідальности за неминучі неґативні наслідки подібного різкого переходу — такі як безробіття, зростання цін, інфляція. Саме цим, а не політикою польського уряду в загальному незадоволений польський народ. Однак саме в цьому Валенса обвинувачує уряд.

Відносини між нинішнім польським урядом і Валенсою почали псуватися після того, як керівник „Солідарности" заявив, що найближчим часом збирається висунути свою кандидатуру на пост президента Польщі. Пізніше Валенса відмовився від своїх слів, сказавши, що його „неправильно зрозуміли" і що єдине його бажання — прискорити процес економічних реформ в країні.

Кореспондент „Вашінґтон Пост" відвідав Лубянку

Москва. — Акредитований в Москві кореспондент американської газети „Вашінгтон Пост", Майкл Даббс, був мабуть першим закордонним кореспондентом, який отримав дозвіл офіційно відвідати і оглянути головну квартиру КҐБ на площі Дзєржинського в Москві.

М. Даббс, у супроводі керівника недавно створеного управління інформації цієї вкритої неславою установи, генерала КҐБ Александра Карбайнова, керінвика п'ятого головного управління, яке займається боротьбою з „антикомуністичною діяльністю", — пише Даббс, але яке в 1989 році нібито було переіменоване на „відділ охорони конституції", — мав змогу оглянути приміщення КҐБ і обмінятись думакми про працю теперішніх органів безпеки.

Згідно зі словами кореспондента, після п'яти років існування горбачовської перебудови і демократизації, чужинці все ще є рідкісними гістьми в КҐБ. Тому не дивно, що каґебіст в цивільному був дуже здивований, як автомобіль з позначкою американського кореспондента (К-004) під'їхав до головного входу. Він ще більше здивувався, коли Даббс вийшов з автомобіля і пішов до головного входу головної квартири.

У фойє старого, але добре втриманого будинку кидається в очі великий білий гіпсовий бюст Юрія Андропова, який керував цією установою від 1967 до 1982 року, тобто до часу вибору його на генерального секретаря ЦК КПСС, після смерти Леоніда Брежнєва. У підніжжі бюсту лежав букет живих квітів. Як підкреслює Даббс, Андропов один із небагатьох колишніх керівників КҐБ, якого поважають в середовищі цієї установи.

Ген. Карбайнов повідомив Даббса, що частина Лубянки буде незабаром відділена і відкрита для організованих публічних екскурсій. Зацікавлені зможуть оглянути бюро Ю. Андропова і музей КҐБ. Є також заплановане відкриття меморіяльної експозиції для вшанування пам'яті жертв сталінського терору, що його каґебісти вважають відірваним 30-річним явищем, яке не має жодного відношення до решти історії існування комуно-московської імперії.

На думку Даббса, „політика відкритих дверей" в

(Закінчення на стор. 4)

М. ҐОРБАЧОВ ЗУСТРІНУВСЯ З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ ЛИТВИ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Ґорбачов зустрівся і розмовляв півтори години з прем'єр-міністром Литви Казімєрою Прунскієне, яка прибула до Москви з більшою делегацією до якої входять члени її кабінету та деякі політичні дорадники, або члени Верховної Ради.

Зустріч відбулася в четвер, 17-го травня, а опісля Прунскієне зустрілась з кореспондентами, західніми і совєтськими, щоб поінформувати їх про хід розмови. Вона думає, що сама розмова була *позитивною* і *потрібною*, не зважаючи на те, що совєтський керівник і далі домагався відкликання акту незалежности і виходу із Союзу, проголошеного 11-го березня цього року, обіцяючи, що всі інші справи будуть позитивно полагоджені шляхом переговорів. Обидві сторони, прем'єр-міністер Прунскієне і совєтське пресове аґентство ТАСС, підкреслили труднощі, які, очевидно існують між становищем центрального уряду в Москві і литовського у Вільнлюсі. Зрештою, заявила Прунскієне, „ані я сама, ані члени делеґації Литви не можуть вирішити цієї справи. У цій справі засідатиме литовський уряд і парлямент і остаточне рішення буде винесене ще цього тижня".

Поінформовані особи кажуть, однак, що рішення про сповільнення процесу незалежности Литви вже було прийняте на засекреченому засіданні уряду і президентської ради і що Прунскієне повезла його до Москви, щоб переконати М. Ґорбачова про потребу переговорів і відкликання економічної бльокади. Очевидно, Москва позитивно поставилася до зміни політики в Литві, бо такий оборот справи звільнить М. Ґорбачова від зовнішнього тиску під час вершинної конференції у Вашінґтоні. Литва запропонувала сповільнти справу незалежности і виходу із Союзу, анолювати постанову про службу новобранців в совєтській армії, але не може зрезиґнувати із самого стремління до незалежности, що могло б підірвати авторитет Литви у переговорах не тільки з М. Ґорбачовим, але з багатьма іншими закордонними державами. Прунскієне сказала М. Ґорбачову, що сам акт незалежности не може бути проблемою переговорів і що Ґорбачов не ставив цієї справи як передумову до дальших розмов.

Прем'єр Литви не скривала нічого перед кореспондентами і заявила, що переговори з М. Ґорбачовим були „трудні", бо ще день перед тим він називав нас „політичними авантюристами", але переміг здоровий глузд та допомогли присутність державного секретаря ЗСА в Москві, куди він прибув на переговори у справі скорочення озброєння, і наближення вершинної конференції між М. Ґорбачовим і президентом ЗСА Джорджем Бушем. Проблема Литви не була вигідною справою, ані для Москви, ані для Вашінґтону. Як Москва поступатиме після вершинної конференції покищо не відомо, — кажуть політичні спостерігачі, серед яких є мало таких, які вірять у щирість М. Ґорбачова і центрального уряду в Кремлі.

Е. Шеварднадзе попереджує Прибалтику

Ню Йорк. — У вівторок увечорі, 15-го травня, телевізійна компанія Сі-Бі-Ес передала частину з інтерв'ю, яке її диктор Ден Ретер взяв у міністра закордонних справ СССР Едуарда Шеварднадзе. Між іншим Шеварднадзе заявив, що Прибалтика повинна добиватися відокремлення „в рамках нашої конституції". На випадок порушення цього принципу запанує анархія, підкреслив він.

Аґентство АП назвало цю заяву „зловіщою", маючи на увазі, що Кремль і далі настоює, щоб Литва, Латвія і Естонія відмовилися від своїх деклярацій незалежности і добивалися відокремлення від СССР на підставі недавно проголошених Москвою процедурних норм. Норми ці передбачають референдум у даній республіці, п'ятирічний процес переговорів з Москвою і голосування у Верховній Раді СССР, яка не обов'язково задовільнить бажання даної республіки вийти зі складу Совєтського Союзу.

Республіки Прибалтики заявляють, що оскільки вони ніколи добровільно не входили до складу СССР, цей пункт конституції їх не стосується. Щодо „анархії", про яку говорив у вівторок Шеварднадзе, то перша спроба створити хаос у Прибалтиці була зроблена саме промосковськими елементами, а не прихильниками незалежности: мова йде про недавні заворушення в Ризі і Таллінi, які голова Ради міністрів Естонії Едгар Савісаар назвав спробою перевороту.

Найбільш заворушення відбулися у вівторок в Ризі, де кілька тисяч прихильників Москви, в тому числі понад сто тисяч старшин і сотні слухачів військових училищ в цивільному, намагалися увірватися в будинок Верховної Ради Латвії. Натовп складався переважно з росіян, які розмахували червоними прапорами і кричали „Совєтський Союз!"

В той же день приблизно на 50 підприємствах Латвії відбулися двогодинні страйки, учасники яких протестували проти курсу на незалежність, взятого латвійським парляментом.

В АМЕРИЦІ

СТИХІЯ НЕ ПЕРЕСТАЄ бушувати на території Тексасу, Оклагоми, Луїзіяни та Арканcо, де повені є звичайним явищем, але тепер на протязі кількох тижнів стали найгіршими за останніх 80 років. Повінь принесла великі шкоди: загинуло 13 осіб, тисячі залишилися без даху над головами, у 117 районах було проголошено катастрофічний стан, торнадо в Оклагомі спричинило смерть однієї дитини та поранення кільканадцяти осіб, матеріяльні шкоди перевищують сотні міл. дол., спаралізовані комунікаційні шляхи, пошкоджене постачання електрикою, затруєна питтєва вода, праця пожежників, поліції та рятувальних груп надзвичайно скомпліковані.

ДВА ВИЗНАЧНІ АМЕРИКАНСЬКІ діячі культури померли в середу, 16-го травня: Семмі Дейвис, мол., відомий співак, танцюрист, актор, помер від рака горла на 64-му році життя. Він народився в Гарлемі та від трьох років вже співав і танцював у сімейному водевілі, ніколи не ходив до школи. Його талант міміка, комедіянта, трубача, ударника, пініста, співака та танцюриста, який з роками вдосконалювався, зробили С. Дейвиса одним з перших найпопулярніших чорних виконавців у країні. Славний творець веселих маріонеток, які виховали мільйони дітей кількох поколінь, що з захопленням дивилися „Сесамі стріт", Джим Генсон помер на 53-му році життя від пневмонії та бактеріяльної інфекції. Перші маріонетки Дж. Генсона з'явилися на телевізійних екранах у 1954 році, коли його авторові було 17 років. Програма для дітей дошкільного віку „Сесамі Стріт" від 1968 року допомагала своїм глядачам довідатися та навчитися про все, починаючи від азбуки та кінчаючи народженням та смертю.

У СВІТІ

У НАЯВНОМУ ВІДСТУПІ від політики апартеїду уряд Південної Африки проголосив у середу, 16-го травня, що відкриває доступ для всіх громадян країни до досі сеґреґованих державних лікарень. Це несподіване повідомлення оголосила в парляменті міністер крайового здоров'я Ріна Вентер і воно було останнім кроком у програмі політичної зміни, яку започаткував президент Ф. В. де Клерк, який в цей час перебуває на офіційних відвідинах країн Західної Европи та каже їхнім провідникам, що він поважно трактує справу поступового демонтажу апартеїду. Р. Вентер заявила, що ліжка у всіх шпиталях повинні бути доступними для всіх людей. Вона також сказала, що це нове рішення буде негайно введено в життя, але підкреслила і те, що буде виготовлено та запропоновано взірець щоби перевести цю зміну упорядкованим і спокійним шляхом.

ФЕДЕРАЛЬНІ ТА СТЕЙТОВІ уряди Західньої Німеччини погодились на створення „Німецького фонду об'єднання" в сумі 70 біл. дол. для фінансування східньонімецької застарілої економічної системи та її крихких основ. Створення нового фонду не вимагає підвищення податків і вже це бодай тимчасово заспокоїло західньонімецьких громадян, що кошти об'єднання не впадуть повністю на їхні кишені. Одначе остаточного кошторису об'єднання Німеччин ще не зроблено, що відразу підхопила опозиція, тобто партія соціял-демократів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки — money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Прапор — священний символ

Коли по світі прокочується революція проти комунізму — забулося, що ще розмірно недавно комунізм в Америці існував не тільки на папері, як леґальна Комуністична партія, але і що по нинішній день раз-у-раз використовується тут конституційні свободи для сіяння сваволі і підрізування ладу. Під час непопулярної В'єтнамської війни відбувалися у прерізних університетських ,,кемпусах" масові ворожі демонстрації, тисячі молодих людей втекли до Канади, щоб не йти до війська, та однією з улюблених метод демонстрації було палення американського прапора. Під маскою пацифізму й лібералізму діяли насправді комуністи, або радше — недолітки, які зеленого поняття не мали, що таке комунізм і ковтали фрази провокаторів.

Роналд Реґен, як губернатор Каліфорнійського стейту, перший зліквідував оті демонстрації в одному з найбільших університетів — Каліфорнійському — значно підвищивши кошти науки. Під час тодішніх президентських виборів осінню 1988 року однією із найбільш запальних справ була саме справа американського державного прапора. Зударилися два світогляди — консерватиста-традиціоналіста Джорджа Буша і лівого ліберала Майкела Дукакіса. На превеликий жаль — Верховний Суд вирішив у минулому році, що спалення американського прапора не є антиконституційним актом, бо воно є одним із проявів свободи слова. У Білому Домі і в Капітолі негайно — заповіджено, що або Конґрес прийме закон, який охоронятиме прапор і каратиме в'язницею його знеславлення, або Конґрес започаткує процедуру нового Додатку до Конституції у цій справі. Справа заактивізувалася, бо перед Верховним Судом опинилися знову дві подібні історії з прапором. Члени Верховного Суду поділені в поглядах. Тут не йдеться про лібералізм, який межує з комунізмом. У Верховному Суді засідають правники найвищої кляси, які до всіх справ підходять з суто-правничої точки погляду. Тим часом проблема національного — в державних народів державного прапора — є найтісніше пов'язана з патріотизмом, з любов'ю рідного краю, з пієтизмом до прапора, як символу нації чи держави. Противники законодатної забезпеки ненарушности американського зоряного прапора звертають увагу, що ніде у світі такого закону чи такої конституційної точки нема. Це правда. Але ніде у світі нема такої мозаїки рас, народів і віровизнань і такої ворожої підривної роботи, як в Америці.

Виключаючи ліво-ліберальний, комунізуючий чи просто комуністичний табір — величезна більшість американців шанує прапор. Домовини полеглих вояків чи вбитого під час виконування служби поціянта вкривається зоряним прапором. У всі свята чи урочистості вивішується прапор, — на знак жалоби прапор спущений до половини щогли. У судових залях, інших державних установах чи навіть у поважних приватних установах — у залі засідань завжди є прапор. Спалювання чи потоптання американцями свого державного прапора є насправді актом варварства.

Ми й інші поневолені народи дорожимо своїм рідним прапором, як символом своєї нації і своєї країни. Жовто-блакитний (у Галиччині казали — синьо-жовтий) прапор — це протилежність до знанавидженого червоного комуністичного прапора чи трикольорового колишнього царського прапора. Пригадується величний та водночас трагічний день 31-го серпня 1919 року, коли з'єднані Армії УГА й УНР зайняли Київ, а денікінський вояк здер з балькону Міської Думи (Міської Ради) український прапор і вивісив російський. Почалася стрілянина й у висліді гнилого компромісу українські війська відійшли з Києва — що започаткувало упадок молодої Української Народної Республіки.

Сьогодні в Україні жовто-блакитний прапор засвідчує пробудження народу. Шанувати прапор і боротися за прапор — співзвучне із шануванням своєї батьківщини і боротьбою за її волю. Всі без різниці віровизнання і соціяльних поглядів українці в Америці шанують американський зоряний прапор, і гидують тими, які його зневажають.

Микола Бараболяк

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ ЕВРОПИ — ОСЬ, ОСЬ?

Два нинішні европейські політичні потентати — канцлер Німеччини Гельмут Коль і президент Франції Франсуа Міттеран — натякнули на це минулими тижнями недвозначно. Вони запропонували скликати спеціяльну конвенцію 12-ти країн Спільного Ринку, де мало б бути розглянене питання, чи з 1992 роком мала б заіснувати їхня тільки економічна і монетарна спільнота, чи теж і політична унія. Познаками всякої політичної унії є спільна зовнішня політика і оборона. Якщо йдеться про спільну міжнародну політику, то всякому ясно, що вже нині ніщо не діється у Европі без порозуміння між членами спільноти, з цією поправкою, що важкий голос у формулюванні цієї політики має теж Вашінгтон.

Якщо мова про спільну оборону, то це питання теж давно розв'язане. Европейці второпали зараз після Другої світової війни, що ворогування між сусідами до нічого доброго довести не може, і стали змагати до встановлення ,,Оборонної Спільноти". Ентузіястами у тому змаганні були на переломі 40-их і 50-их років два французькі міністри — Монне і Шуман. Їх заходами зорганізувано в 1952 році ,,Европейську Оборонну Спільноту", що її, на жаль, сторпедував їхній земляк гордовитий деҐоль, який ще вірив у імперіялістичну Францію. Ситуацію врятував ,,Північно-атлантійський Пакт" (НАТО), який для оборони перед совєтською аґресією існував уже від 1949 року. Корисне в тому було те, що у відповідальність за безпеку Европи була втягнена теж Америка, без допомоги якої Европа і так не мала шансів устоятись перед совєтами.

Европейці не второпали ще в той час відки більша небезпека, добачувались ще теж загрози з боку Німеччини, що почала відроджуватися. Для оборони перед цією небезпекою знутра створили були ще в 1948 році т.зв. Брюссельський Пакт із вістрям проти Німеччини. Та скоро зрозуміли, що без німецького вояка не обороняться перед СССР. Потягнули Німеччину на члена тої зразу проти Німеччини спрямованої організації, з тими ґарантіями перед відродженням німецького мілітаризму, що нікотрий член того союзу не має права збільшити свої збройні сили без згоди інших членів. Обмеженнями того Брюссельського Пакту 1948 року зв'язана Німеччина й нині і це досить, щоб забезпечити европейські країни перед новим Гітлером.

Усе це історія. Та страх перед загрозою німецької експанзивности набрав нової гостроти у зв'язку з вулканом, який вибух у Східній Німеччині — в листопаді м.р. Щоб так скоро могло прийти до цього, щоб об'єднання двох Німеччин стало неминучою дійсністю, нікому не могло навіть приснитись. Москва збудувала була для своєї безпеки і втримання престижу великодержави ідеологічний мур із сателітних країн. Аж нагло протягом місяців цей мур ідеологічної інтегральности и просто розсипався. ,,Санітарний кордон" Варшавського Пакту перестав існувати. Ролі обернулись. Об'єднана Німеччина стала знову загрозливим маривом не тільки для европейських країн, але і для Сходу. Головно для Польщі. А що несе майбутнє?... Кремль протестує проти об'єднання Німеччин, коли вони мали б залишитись у НАТО. Та тут два арґументи у користь Німеччин: самі члени ЕС і НАТО мусять дбати про те, щоб німецький бик був загнузданий і мають змогу; подруге назріваючі З'єднані Стейти Европи будуть ще сильнішою запорукою, що німці не будуть загрозою для Европи. ,,Почемніли" вони насправді? Мабуть порузумнішали. Второпали, що економічна гегемонія корисніша, чим політична. Наприклад кордон Нісса-Одра не буде ніяким кордоном, коли Польща буде економічно залежна від Німеччини.

Об'єднання Німеччини нагнало багатьом страху, а німцям нанесла покищо чимало клопоту за здорову голову. Перш усього східні німці жебраки. Валюта їх нікудишня. Тож наразі Західня Німеччина мусить інвестувати більйони, щоб вивести — Східню в люди. Зобов'язалась платити східнім німцям з днем 2-го липня західніми марками м.і. пенсії, та виміняти на кожного німця до 4000 східніх марок; одна західня марка за дві східні понад цю суму. Зі зміною господарської системи прийде замикання деяких непродуктивних заводів і пов'язане з тим плачення безробітним. Та найбільший клопіт, на мій розсуд, то навчити східніх німців працювати в системі вільного ринку і компетиції. Совєти затруїли цілий Схід відразою до праці, що ми завважуємо частинно і на наших земляках.

Коли ми при тому ,,воз'з'єднанні", то треба завважити, що сам процес з'єднання двох держав дуже простий. Стаття ч. 23 ,,Основного закону" Західньої Німеччини каже, що цей закон ,,стосується наразі" до перелічених там земель — ,,Länder". В інших частинах Німеччини він набере дії ,,після їх приєднання" до федерації. Східня Німеччина складалась до окупації совєтами з п'яти земель: Мекленбурґ, Бранденбурґ Саксонія, Саксонія-Ангальт і Турингія. Після створення східньонімецької держави ці землі покасовано, а на їхнє місце поділено країну централізації ради на 14 провінцій. Нещодавно східньонімецький парлямент привернув існування цих земель. Одним із способів з'єднання може бути проста ухвала крайових законодавчих органів улитись у Федеративну Німецьку Республіку.

Якщо мова про сам концепт европейського федера-

(Закінчення на стор. 4)

ОЦІНКИ ГАРВАРДСЬКИХ ВИДАНЬ

(ФКУ). — Видання Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) широко розходяться до всіх головних наукових центрів в Америці та Европі. Вони запевнюють ширшу українську присутність в науковому світі. Мірилом цього можуть бути численні рецензії видань УНІГУ, що появляються в наукових публікаціях різних країн.

У журналі ,,The Sixteenth Century Journal" (том XX, 1989, стр. 127-128) вміщено рецензію професора Лондонського університету д-ра Джона Дінглі, на книжку д-ра Франка Сисина ,,Між Польщею та Україною — дилема Адама Киселя", що її видав Український Науковий Інститут в 1985 році. Рецензент описує розвиток подій на Україні та Речі-Посполитій напередодні повстання Хмельницького і висвітлює обставини, за яких діяв Адам Кисіль, тогочасний київський воєвода. Рецензія подає ширше історичне тло читачам, котрі можливо безпосередньо необізнані з історією наших земель і тим старається заохотити їх книжкою д-ра Сисина, щоб вони запізнавались глибше з історією України. Проф. Дінглі пише, що автор майстерно використовує джерела. Це вказує на його високу кваліфікацію як історика XVI-XVII століть.

Рецензія на книжку д-ра Сисина появилась також у журналі ,,Polish Review" (том XXXIII, 1988, ст. 353-355). Її написав проф. Д. Ван Горн з Колюмбійського університету в Ню Йорку. Він позитивно оцінює працю, відзначаючи, що вона ,,...вичерпна студія, базована на матеріялах написаних десятьма різними мовами, та на архівних джерелах, включно з документами державного архіву в Ґданську, яких наскільки відомо, ще ніхто ніколи не використовував для дослідження питань (українського національного розвитку XVII століття".

Ще одна рецензія на книжку д-ра Сисина видрукувана в британському журналі ,,The Slavonic and East European Review" (том 67, 1989, стр. 298). Автор рецензії, проф. Р. Бартлетт зі Школи Слов'янських та Східньо Европейський Студій при Лондонському університеті, також високо оцінює цю монографію. Він пише, що представлення Киселя ,,...прихильне, але справедливе, не приховує його слабостей чи неуспіхів. Аналіза його діяльности стала вдалим способом для розгляду складних польсько-українських конфліктів, які в книжці зображені дуже виразно. Сисин досконало володіє пером і його книжка гарно оформлена..." У римському журналі ,,Orientalia Christiana Periodica" (том 54 (2), 1988, ст. 506-507) поміщено рецензію сестри Софії Сеник, професора Понтифікального Орієнтального Інституту, на книжку д-ра Франка Сисина. Вона пише, що книжка є ,,...цінним додатком до досліджень Східньої Европи першої половини XVII ст." Рецензія на цю книжку помістила також д-р Марія Пришляк з Джорджтавнського університету в американському журналі ,,Slavic Review" (том 47, 1988, ст. 563-564).

На окремі статті в журналах не прийнято писати рецензії. Але, коли всі статті в журналі присвячено одній темі, тоді є можливість, що зрецензують ціле число. Таким шляхом шириться розголос про теми, що аналізовані в спеціяльних числах журналів. Це є також рекляма самому журналові.

Три числа журналу УНІГУ ,,Гарвардські Українські Студії" були оформлені за подібним принципом. Приємно відзначити, що про них вже з'явилися рецензії в різних наукових журналах.

Число ,,Гарвардських Українських Студій" — ,,Політичні й суспільні ідеї Вячеслава Липинського" (том IX ч. 3-4) присвячене поглядам і теоріям цього українського мислителя. Тут вперше ознайомлено західніх науковців з його спадщиною. Позитивну рецензію цього видання дав Р. Еґертер з Цюріху, в ,,Schweizerischen Zeitschrift fur Geschichte" (том 39, ст. 227-228).

Числом ,,Гарвардських Українських Студій" ,,Київська Могилянська Академія" (том VIII, ч. 1-2) відзначено 350-ті роковини заснування першої високої школи у Східній Европі. Його зрецензував м.ін. д-р Ф. Лонґворт з МекҐільського університету (Канада) в журналі ,,Russian Review" (том 47, 1988, ст. 332-334). Він пише, що ,,...(це видання) відображає глибше зміну поглядів західніх істориків, які вивчають Україну". Хоч Лонґворт закидає деяким авторам тому анахронізм у трактуванні відношення Могилянської Академії до українського національного розвитку, (можливо він вважає, що Україна тоді ще не існувала?), рецензент стверджує, що дискусії про ролю Академії в перещепленні західньої науки та культури на Україну та Східню Европу є новим і бажаним здобутком.

Проблему генези української національної свідомости з'ясовано у недавньому числі ,,Гарвардських Українських Студій", присвяченому ,,Концепціям національности у Східній Европі ранньої новітньої доби" (том X. ч. 3-4). Рецензія цього числа опублікована в европейському журналі ,,History of European Ideas" (том 10, 1989, ст. 122). Рецензент, проф. Л. Гюз, з Лондонського університету, пише, що це видання своєчасне, особливо з уваги на потребу вивчити коріння національних заворушень, які сьогодні щораз частіше виникають в СССР і в Східній Европі. Відомий спеціяліст сучасної історії Східньої Европи, проф. Джан Армстронг (університет Висконсону) також написав рецензію про це спеціяльне число журналу УНІГУ у канадському ,,Журналі Українознавчих Студій" (том 13, 1988, ст. 83-85). Рецензент завважує, що статті східньоевропейських авторів (шість з-поміж п'ятнадцять статтей), збагати-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про чотири хвилини

Страйки є так давні, як давні є робітничі з'єднання, що мають охороняти робітників перед використанням їхньої праці ,,панами" чи пак хлібодавцями приватного чи державного характеру.

Але в сучасну пору хвороба страйків так поширилася, що можна вже говорити про справжню епідемію і вона перекинулася із робітників також на інші групи осіб, що мають спільні зацікавлення та спільні цілі.

Отже страйкують і студенти шкіл, і учителі й професори університетів, а в останніх місяцях страйкують в СССР проти комуністичного режиму.

Дивне, однак, що ці страйки, які почалися із шляхетною ціллю оборони робітничих верств та проти їхнього використовування прибирають часом небезпечні, а то і курйозні форми.

Звичайно ці дивовижні і незрозумілі форми страйків зустрічаємо на американському континенті, але й европейський не стоїть далеко позаду.

Ось, наприклад, існуючий тепер довгий страйк робітників автобусових ліній ,,Ґрейгавнд", що вже триває майже три місяці приніс смертельні жертви у людях, коли розлючені страйкарі стріляли до тих, що відважилися зайняти їхні місця, щоб допомогти в так важливій автобусовій комунікації поміж містами.

У Канаді є усім відомі часті страйки поштових робітників, які вимагають більшої заплати і це знаємо добре із-за широковідомої поганої поштової комунікації, у якій лист до Канади із сусідньої ЗСА приходить часто немов не літаком, а як ,,колись за добрих часів" кінною поштою.

Довготривалий страйк летунської американської лінії ,,Істерн" допровадив до її цілковитої фінансової катастрофи, а минулорічний страйк тих, що пишуть скрипти для телевізійних фільмів примусив нас усіх або оглядати постійні повторення давніх фільмів, або замикати телевізійний апарат. І так можна б перелічувати їх, здається, у безконечність.

Не краще в Европі. Особливо славна із своїх постійних страйків є Франція, а зокрема Париж де раз-у-раз страйкують робітники підземних залізничок, автобусів і це приходить так несподівано для населення, що викликає у загальному житті повний хаос, а то і небезпеку.

А все ж при цілому переліку різних акцій цього роду є такі, що викликають хіба усміх. Ось минулого тижня в Західній Німеччині застрайкували усі поштові працівники й протягом декількох днів не пересилано ніяких поштових посилок, газет та не можна було відбувати телефонічних розмов далекого засягу, які також належать до державної пошти. Не зважаючи на велику невигоду для німецького населення, сама причина цього страйку викликала у всіх, що про нього довідалися, легку усмішку. Повірте чи ні, дорогі читачі, які про цей страйк не знають, що сотні поштових урядників страйкували, домагаючись... чотирьох хвилин перерви до існуючих вже шістьох хвилин на кожну годину праці. А ці додаткові чотири хвилини мають бути призначені на особисті потреби...

Щогодини — додаткові чотири хвилини перерви?

Справді можна дивуватися чи це кпини чи курйоз сьогоднішнього поняття праці — але в Західній Німеччині це була дуже поважна справа, яка заторкнула, як звичайно, в таких випадках, ціле населення.

О-КА

Василь Стус

Стелили білі обруси
і сновигали в безгомінні
три хлопці, три душі, три тіні,
усі сподобані краси.
І даленів брунатний світ,
і морок далενів луною,
і радісною походою
благословляв на кров і піт
нас Пан-Господь. А ми були
у затінку такої туги,
з котрою не зазнати вдруге
ні радости, ні кабали,
Мій краю, радосте моя,
мене ти вийми із неволі
або сподоб своєї долі
під басаманню нагая.
Премудра бавиться змія,
світ марне добирає барви,
а смерть свої лаштує мари.
О доле-доленько моя.

(Із збірки поезій ,,Палімпсести").

Ірина Сеник

ЕПІЗОД ІЗ ЗАКАПЕЛКІВ ПАМ'ЯТІ

(Уривок з книжки ,,Сувій полотна").

Йшов вересень 1946 року. Ні, ні, не той вересень у моєму дорогому Львові. Дорогому, але ой як далекому і невідомо на скільки років втраченому. Що там Бальзак і його ,,Verliorene Ilusionen"... Тут навкіл таємні привиди.

З ранку до ночі важка праця. Вимучені тіні дівчат, навголодних, напівроздягнених, згорблених над примерзлими скибами сибірської землі. Земля примерзла. З неба осипаються холодні зірки снігу, а руки, поздирані до крові. А тими руками ще треба й треба порпати турнепс, буртувати його. Буде табірна баланда на завтра, на післязавтра, на довгі 10 років...

Вириваєш турнепсину за турнепсиною, а думки там, у недалекому Тайшеті. У табірній лікарні — хвора сестра. Закон... І приходять раптово слова непотрібні: ,,Законы Аллаха, законы Аблая, законы кровавого Николая"... А тут? Які тут закони? ,,Закон — тайга!". За цим законом рідним не можна бути разом...

Розглянулася колона обірваних і змучених жінок. Кожна додумує свою думу гірку, ледь переставляючи ноги, а до зони ще так далеко. На усім цим лине груба лайка, цокають затвори ґвинтівок: ,,Шаг вперед, шаг назад... считается побегом. Конвой стреляет без предупреждения!".

У сутінках ночі зачорніли вишки щербаті, вирисувалися табірні ворота... Швидше б на нари...

І раптом! Боже мій, Боже! Серце, чому не розірвешся? Біля воріт стоїть і чекає на мене — моя сестра! Тисяча запитань; ,,Як? Чому? Чи надовго?" Але покищо не до відповіді.

По лиці Льоні котяться сльози. Але це не сльози, це перли. Чому їх ніхто не збирає?

Скупі обійми і такі болючі слова падають серед ночі: ,,Іруню, яка ж ти мізерна! Яка ж ти обдерта! Яка ж ти змучена!". А я за тою важкою щоденною працею й не зауважила, що на моєму тілі заялложені ,,б/у" (ношені, рос. бывшие в употреблении), кальсони, що пропахли чужим потом, просочилися чужим брудом, а на ногах дерев'яні, сорок другого розміру черевики; випалена, засмальцована тілогрійка, а на голові обірвана вушанка.

Те сестрине ,,Іруню" досьогодні відлунює у мому серці.

Ще добре й не наговорилися на голих нарах, а вже ґонг на вахті роздер сірий табірний ранок.

Цього ранку ,,висватав" нас аґроном на ,,легку" роботу. Як справжнісінький львівський жидок, він захвалював, що робота добра, що дістанемо по 1 кг. хліба, аби лиш чесно працювали, не крали, не несли в зону.

Не збагну й досі, чому він із тисяч дівчат вибрав саме Льоню й мене.

Вивів нас конвой у ,,зону оцепления", де стояла шопа дерев'яна. І запало слово: ,,12 кошиків перебрати і норма готова".

Нас зачинили. Я оглянула гори цибулі, якої так жадібні були в'язні, але жодна цибулина не пролізла крізь звужене горло. Я не розумілася на всіх тих сортах, які треба було вибирати. Льоня теж. ,,Продовольчий, насінний" і ще, ще якісь сорти, від яких нестерпно боліла голова. А Льоня, як та куріпка, сиділа тихенько і кидала в коші цибулину за цибулиною.

Мені не хотілося... Я була вкрай змучена, заморена. Хотілося одного: аби кості на один мент відпочили. Побачивши тулуп, я радісно запропонувала сестрі: ,,Давай відпочинемо!". А вона, ще не навчена табором до брехні, неробства, сумно глянула і сказала: ,,Іруню, як ти можеш, то така добра робота!"

Сестро, сестро! Хоч ми однієї крові, а доля нам судилася різна. Ти зі своїм хворим серцем їздила з лікарні в лікарню, а я плenталася на лісоповал, слюду, шпалозавод...

До сьогодні бачу Твої добрі, засмучені очі. Твоя делікатність, Твоя лагідність на тлі табірного бруду, як ясна Зоря Провідна. Я знала, що ми довго не будемо разом, що Тебе знову відвезуть у лікарню, а я? Мені раз, єдиний раз за табірний строк випало щастя полежати на чиємусь кожусі, забутися, не думати про довгі 9 років непосильної праці. Пробач, сестричко, що я не послухала Тебе. Не могла опертися спокусі несподіваного хвилевого відпочинку.

Думаючи про ці віддалені часи в далекій від дому, глухій тайзі, бачу, як зринає Твій образ, і чую Твої слова: ,,Яка то добра робота, Іруню!".

А тих ,,добрих" робіт перекочувалося чимало. Я ще раз скоштувала табірної баланди, ще раз наслухалася вщерть табірних етапних лайок... І можливо, що вижила завдяки Тобі, Сестричко, бо там, з висот дивилися на мене благально Твої добрі очі, а Твоє ласкаве ,,Іруню" заставляло мене йти вперед, не занурюватися у вічну ніч.

„Україна..."

(Закінчення зі стор. 1)

го цінними пачками, вартістю 7 міл. дол. Тим разом, як це вона заявила, вітаючи присутніх гостей і пресу — це в більшості ліки та дитячі харчі, що їх подарували окремі українські і американські харитативні організації. Цю цінну допомогу, здобуто завдяки широкій акції, яку вели члени нашої спільноти, а в першу чергу члени Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля. Н. Матківська вела пресову конференцію англійською та українською мовами з увги на те, що там були представники американських організацій.

Після короткого слова д-ра Зенона Матківського, який з радістю привітав від себе та всіх українських лікарів цей другий транспорт ліків та іншої допомоги жертвам атомової катастрофи в Чорнобилі, але рівночасно заявив, що лікарі мають щораз більше відомостей про нові захворювання і застрашуюче їх збільшення, зокрема левкемії та лімфосаркоми. Тому ліки є й надалі конечно потрібні та акція такої допомоги із ЗСА не може перерватися.

Опісля говорив відомий телевізійний проповідник д-р Роберт Шулер, який дякував усім тим, які розпочали цю, таку благородну акцію та обіцяв, що не лише у своїх телевізійних програмах говоритиме про це величезне нещастя, але допомагатиме активно з вірою в те, що приходить нова ера, в якій серця цілого людства будуть битися разом, незалежно від того, чи люди вірять у Бога, чи ця віра щойно у них пробуджується.

Проф. Т. Гунчак ствердив що найважливіше вже сталося з хвилиною, коли прилетів до Ню Йорку, другий літак, тепер вже навантажений добром і ліками для українських дітей. Він висловив надію, що завдяки присутньому тут К. Масикові вкоротці можна буде вітати третій літак, на який вже залишається, частина придбаних ліків та вітамінів, що тепер не вмістилися.

К. Масик в імені уряду УССР і українського народу подякував усім харитативним та релігійним організаціям, які своєю людяністю та добрим серцем поспішили допомогти жертвам великої трагедії України. Зокрема дякував родині Матківських, проф. Т. Гунчакові і заявив, що, перебуваючи вчора в Організації Об'єднаних Націй, він звернувся до цілого світу рятувати жертви Чорнобиля об'єднаними силами.

Представник сенатора Билла Бредлі Ровз Брунетто відчитала теплий привіт від цього приятеля українців, у якому сенатор ствердив, що день 26-го квітня 1986 року буде завжди днем жалоби, а ширина трагедії Чорнобиля досі невідома. Він, однак, не важиться міряти біль поодиноких родин і подає як приклад лише долю однієї української родини, що всеціло потерпіла від аварії у Чорнобилі. З великим признанням, він висловився про цю групу українців, яка з таким завзяттям старається допомогти своїм нещасним братам та запевнив їх про свою всеціну підтримку.

Лук Гінґстон від Фундації Brother's Brother з Піттсбурґу, передаючи дари у висоті 50,000 дол. сказав, що хоча він не є українцем, але його як і інших американців, докраю порушила трагедія українського народу і він хоче якнайбільше допомогти.

Від неприсутнього амбасадора УССР до ООН передав усний привіт Олександер Буцько. Д-р Ярослав Щудрак, представник Комітету Сприяння НРУП з Канади, який привіз як дар канадських українців, один мільйон одноразових шприців для застриків, заявив, що канадські українці працюють над тим, щоб якнайбільше допомогти цій важливій акції і надіється, що невдовзі прибуде безпосередньо до Канади окремий транспортовий літак, щоб повезти в Україну допомогу українських канадців жертвам катастрофи в Чорнобилі. Він закликав також, щоб ця акція об'єднала всіх українців у світі тому, що вона є конечна для рятування української субстанції.

Д-р Ігор Савчук подав до відома, що заходами Товариства урологів, членом якого він є, в літаку знаходяться для використання хворими ліки та урологічні інструменти даровані фірмами Олимпус, СР Борд, Кук Уролоджікал і Сквіб на суму 44,000 дол., але завважив, що це щойно початок акції, яка ведеться далі і на яку він має широкий та щирий відгук.

Літак Аерофлоту 124 „Руслан"

Ладують дитячу їжу у скринях до транспортового літака „Руслан"

Д-р Р. Шулер промовляє в часі пресової конференції. На задньому пляні Р. Брунетто, представниця сен. Б. Бредлі

Марія Савчак, голова Союзу Українок Америки, передала Н. Матківській в імені своєї організації чек на допомогу дітям Чорнобиля у висоті 20,000 дол. і побажала успіхів у цій корисній праці, а Н. Матківська подякувала усім тим особам та організаціям, що склали свої дари для дітей Чорнобиля в грошах і товарах, як Гайнц, що передав 20 тонн дитячих продуктів, Амерікен Вайтамін Продакт, Сплітс і Спліт, Піттсбург Пейнт, Гоффман Ля Руш, Сміт Клайн, Сквіб та інші. Окремо дякувала вона представниці Католицької Місії сестрі Марґареті Ґрін за можливість переховання товарів у складах місії.

Найбільше, однак, залишилися в пам'яті присутніх на цій пресовій конференції слова В. Яворівського, який, здається, всім своїм серцем та усіма почуваннями є завжди та в кожних обставинах там в Україні у заражених на довгі роки радіяцією Народичах, та інших містах київської области.

„Це другий літак, що везе допомогу жертвам Чорнобиля, — сказав він, — але навіть коли б це був 102-ий він не був би звичайним, бо кожна хвора людина чекає на ліки і на допомогу. Україна сьогодні нагадує маленьке хворе дитя, яке невідомо чи виживе. Завдяки вам, однак, колиска цього хворого дитяти розгойдується. Ви, дорогі, самі не знаєте що ви зробили для цієї хворої України. Дивлюся сьогодні на вас і мені здається, що ваші душі більші, як тіла. Я кланяюся вам низько в імені українського народу. Дай вам, Боже, щастя! Сьогодні Україна простягає Вам руку і благословить вас за ваші добрі діла.

Але ми віримо, що ми будемо мати ще усміхнену, одну, вільну, з'єднану і незалежну Україну!" — закінчив свої зворушливі слова В. Яворівський.

Однозвучними з тими словами були на закінчення цієї зустрічі молитви о. Богдана Лукія з Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку і о. Романа Ґолемби з церкви в Ню Гейвені та заінтоноване ними опісля „Христос Воскрес", молитви — „Боже вислухай благання", а вкінці, як завжи, могутнє „Ще не вмерла Україна", яку зібрана група українців співала разом з В. Яворівським справді з глибини своїх сердець.

ЖИДІВСЬКЕ РАДІО з Єрусалиму інформує, що двох жидів, звеличників місійного культу, призналися, що це вони обезчестили 250 жидівських гробів на окопиську в Гайфі. Запідозрені Давид Ґолднер і Гершон Танненбаум призналися, що це вони вкрили 250 гробів написами „Паліть жидів". Вони заявили, що зробили це з наміром об'єднати жидівський народ проти арабів.

СПЕЦІЯЛЬНА КОМІСІЯ, створена для розслідування причин вибуху американського літака летунської компанії „Пан-Ам" в грудні 1988 року, який летів рейсом №103 з Лондону до Ню Йорку, звернулася до влади в ЗСА з заявою про необхідність додаткових заходів проти актів тероризму. Комісія закликала на деякий час відкласти встановлення на американських летовищах нових детекторів плястикових вибухових матеріялів. На думку комісії, ці детектори покищо недостатньо надійні. Розслідування вибуху на покладі „Боїнгу", у висліді якого загинуло 259 пасажирів та 11 членів залоги, продовжується. Члени комісії, з яких четверо — американські конгресмени, передали копію своєї заяви президентові Джорджеві Бушеві, а також сім'ям пасажирів, які загинули в наслідок терористичного акту. Вибухові на покладі літака, на думку комісії, можна було запобігти. „Для того, щоб покласти кінець повітряному тероризмові, необхідне бажання та рішучість цілої нації", — говориться в заяві. Звіт комісії закликає ввести спеціяльну систему навчання американського персоналу в питаннях безпеки летовищ та пасажирських літаків. Необхідно створити спеціяльні підрозділи, завданням яких повинна бути контроля того, щоб на поклад літака не потрапила вибухівка.

ДОПОМОГА В УКРАЇНУ

На зсідання Президії Головної Управи організації Українських Жінок у Великій Британії було вирішено присвятити акцію „8-го березня" реальній допомозі матері й дитині в Україні.

Цілий терен був поділений на округи, розіслані інструкції Гурткам. Допомога полягала у збиранні фінансів, медикаментів, спорошкованого молока, мила, порошку до прання, одягу, іграшок для дітей.

На початку січня акція набрала розмаху завдяки жертвенності громадянства, активности Головної Управи, а зокрема зорганізованого жіноцтва.

Збірка була настільки ефективною, що ми змогли заповнити дві вантажні машини з наміром вислати одну до Києва, а другу — до Львова.

10-го березня зібралося чимало жіноцтва й громадянства в Лондоні біля пам'ятника Володимира Великого, щоб „випровадити" тягарівки й водіїв з фірми „Дельта". Біля пам'ятника зібралися діти у вишиваних сорочках з жовто-блакитними прапорцями, та дві молодиці з танцювальної групи „Орлик" в гуцульських одягах.

Отець д-р С. Орач — УКЦ, отці протопресвітери М. Галиця й С. Богатирець, почесна голова ОУЖ А. Остап'юк, колишня (перша) голова ОУЖ О. Єнкала.

Побіч Володимира Великого майорять прапори: національної Організації Українських Жінок Великобританії та англійський. Тут же збоку на полотні зазначено англійські фірми, які пожертвували на нашу ціль різні речі. пролунала пісня: „за Україну, за її волю"... Настрій святочний. Публіка зустрічає під'їзджаючі тягарівки з тризубами, оплесками. Б. Крушельницька, голова ОУЖ у Великій Британії, в короткому речевому слові підкреслила, що в такій багатій країні, як Україна, бракує речей щоденного вжитку, медикаментів. І чи можемо ми простити урядові СССР катастрофу в Чорнобилю, яка спустошила родючу землю, позбавила багатьох життя, залишила хворих дітей на поталу.

Б. Крушельницька назвала акцію „8 березня" „Зовом крови", подякувала жертводавцям, згадуючи й тих, які цілковито відійшли від українського громадського життя, але дали свою лепту для фопомоги сестрам і братам в Україні.

Завданням Ірини Терлецької й Лесі Дяківської було подати, що саме було у вантажних автах. Під загальні оплески, вони звітували. До 9-го березня збірка принесла: 53.435.32 фунтів стерлінгів. Тягарівки вмістили 1395 коробок, вага — 18.960 кг. коробки: медицини — 133, медичного приладдя — 316, лікарських рукавиць — 66 (приблизно 30,000 пар), мило — 91. Одяг, іграшки, папір, олівці — 286, шприци і голки — 508 (понад мільйон шприців і голок).

Танцювальна група „Орлик" з Манчестеру зібрала 4,000 ф. с. Шкільні діти вислали дітям в Україну листи й малюнки, а Леся Мулька з Лестеру й Лариса Гуменюк з Лондону прочитали листи, які вони написали своїм ровесникам.

Обидвом водіям були подаровані вишиті сорочки й рівночасно власникові згаданої фірми, Филові Панкґестові, який подякував за дарунок та склав признання Лесі й Ірині за працю з посвятою в кампанії, що за короткий час дала подивугідний вислід.

У будинку Товариства Св. Софії, була влаштована виставка малюнків шкільної дітвори і листів, світлини з процесу пакування тягарових авт та реклям англійською мовою, завдяки яким багато англійських фабрик і фірм включилися в нашу кампанію.

Діти церемоніяльно занесли до тягарівок іграшки, листи, малюнки.

Мистецький керівник фольклорного ансамблю „Веселі музики" з Києва, що саме побував у Лондоні у своєму слові, дякуючи в імені киян, сказав: „Ваші серця і наші серця б'ються однаково, бо на такий жест здатні тільки люди глибокої любови до неньки-України. Сердечна Вам подяка і слава Україні!" Тоді пролунала з їх уст пісня: „Наша дума, наша пісня, не вмре, не загине..." Пісня додала нам віри у воскресіння правди й колись могутньої Київської Держави.

Вищезгадані Душпастирі провели молитву й посвятили вантажні авта, що виїзджали в далеку дорогу.

Грімким: „Ще не вмерла Україна" закінчено офіційне „вирядження" тягарівок.

Для нас, порівняно малої групи українців акція „8 березня" була тріюмфом, а для Організації Українських Жінок у Великій Британії гордістю, що саме ми піднесли питання реальної допомоги знеможеній економічним станом України й своєю настановою піддала надію нашим сестрам і братам в готовність українців діяспори допомогти своєму народові.

Тягар авта супроводжує журналіст англійського недільного часопису „Сандей Експрес" Аскольд Крушельницький і Леся Дяківська — представник Головної Управи ОУЖ.

На вищеописаній події були присутні репортери з часописів: „Нюз оф де Волд „Сандей Експрес" „Рекордер" (локальний лондонський часопис Кенсінгтону).

Телевізія „Лондон Вікенд" подала у новинах про нашу акцію, а у вечірніх годинах була програма на телебаченні під заголовком: „Воядж оф гоуп", де подано інтерв'ю з головою ОУЖ Б. Крушельницькою й доктором Орестом Мулькою, який, до речі, дуже багато допоміг нам у придбанні медицини й медичного приладдя.

Ми свято віримо, що наша спроба увінчається успіхом й акція допомоги матері й дитини в Україні буде продовжуватися й надалі з неменшим запалом.

Ніна Марченко

Вшанування пам'яті генерала Романа Шухевича у Фініксі

З ініціятиви 45-го Відділу організації Оборони Чотирьох Свобід України, українська громада дуже святочно вшанувала 40-ву річницю героїчної смерти ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, який загинув 5-го березня 1950 р. попавши у засідку військ НКВД у Білогорщі біля Львова.

У неділю, 25-го березня, були відслужені поминальні Служби Божі, а потім Панахиди за його душу в українських церквах. Потім патріотична громада прийшла о дому СУМ на Академію.

Національними гимнами і коротким словом місто голови Петра Лилика відкрито Академію. Діти „Рідної Школи" під проводом Христі Бойко сказали спільно вірш і зложили китицю червоних троянд під портретом ген. Романа Шухевича. Аня Лилик дуже гарно віддеклямувала уривок з поеми „Герої" „Генерал Чупринка". Доповідь виголосив колишній учасник УПА Іван Гарвас. Доповідь про генерала англійською мовою виголосила Надя Тефт. Артистка Мирослава Крук прекрасно відспівала три пісні: „Колискову" муз. Будного слова С. Каравaнського, „Ой на горі жито" ком. Василя Шути, і „Елегію" слова Стебельського, муз. Майбороди при фортепіяновому супроводі Рут Стін.

На закінчення всі присутні відспівали „Гей у лузі червона калина". Голова 45-го Відділу ООЧСУ Ярослав Росола подякував всім за присутність, оо. Осипові Чупілеві і Іванові Крестюкові за відправи в церквах і всім, які брали участь у Академії, або чимось прислужилися для її успіху.

Марія Лилик

П'ЯТЬ МІСЯЦІВ ПІСЛЯ єдиної жорстокої революції у Східній Европі, Румунія напередодні своїх перших вільних виборів, не має виглядів на світлу майбутність, бо розуміння їхніх новоздобутих вольностей є дуже мізерним серед громадянства. Закордонні спостерігачі підкреслюють, що тимчасовий уряд Фронту спасіння в понятті пересічного громадянина став „фронтом не спасіння" Румунії. Але найбільшим ворогом являється непевність, викликана надто повільним процесом змін і це викликає загальну апатію та недовір'я.

АДМІНІСТРАЦІЯ ДЖ. БУША запропонувала в середу, 16-го травня, новий законопроєкт для встановлення більш строгої контролі над наркотиками. Серед цілого ряду нових пропозицій важливе місце займає розширення списку злочинів, пов'язаних з наркотиками, які заслуговують кари смерти та депортація чужинців, замішаних у цих злочинах. Звичайно, на цей законопроєкт відразу напали з критикою групи охоронці людських прав. Особливо їм не сподобалась пропозиція, яка стосується депортації багатьох тисяч легальних іміґрантів, які позбавляються права апеляції перед депортацією. Згідно з новим законопроєктом, організатори торгівлі наркотиками можуть бути засуджені до кари смерти навіть якщо вони особисто не будуть замішані у вбивстві. Плянується збільшити термін ув'язнення до 25-ти років, офіційних чинників звинувачених у корупції, пов'язаній з наркотиками. Прихильники нових заходів у боротьбі з наркотиками говорять, що нова сила і нові покарання не зможуть привести до перемоги у війні з наркотиками, якщо за ними не стоятиме нове військо поліції, нові прокурори та нові тюрми.

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ зв'язки з войовничими угрупуваннями в Ливані передали вістки до англіканського архиєпископа Кантерберрі, що Террі Вейт, спеціяльний посередник Англіканської Церкви, є живий та здоровий після 40-місячного його схоплення у Ливані. Це перші вістки про Т. Вейта за довший час, але політичні коментатори твердять, що це зроблено зумисне щоби заперечити поголоски про те, що Т. Вейт не живе. Одначе ці інформації не є підтверджені, а їхні речники не хотіли подавати докладніших даних чи його знімки з перебування в ув'язненні. Т. Вейт — звичайний мирянин, який був посередником у Ливані Англіканської Церкви та який пропав без вістки 20-го січня 1987 року, коли він залишив свій готель у західньому Бейруті, йдучи на переговори в справі західних закладників.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять померлих дорогих осіб на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Борис П. Дурбак — $2.000 згідно із завіщанням дружини **бл. п. Теодозії Дурбак,** в світлу її пам'ять.

Марія Овчинник — $1,000 в пам'ять мужа **бл. п. проф. д-ра Михайла Овчинника.**

Герта Соколик — $1,000 в пам'ять чоловіка **бл. п. д-ра Василя Соколика.**

Володимира Таращук — $500 в пам'ять брата **бл. п. інж. Ярослава Дячуна.**

Володимир і Катерина Воловодюки — $500 в пам'ять родичів, **бл. п. Дмитра і Юлії Воловодюків** та **бл. п. Стефана і Варвари Шевчуків.**

Галя Михайлів; Дарія, Андрій і Андрійко Панчич — $100 в пам'ять мужа, батька і дідуня, **бл. п. о. Макара Михайлова** і $300 в пам'ять сестри і тети, **бл. п. Олі Яхно.**

Іванна Лепкова — $200 в пам'ять мужа, **бл. п. проф. Маркіяна Лепкого.**

Олена Паліж, дружина — $150. Софія Боярська, Адам, Верон (Бігун) — $100, інж. Ярослав і Ольга Дужі — $50, Михайло і Євгенія Хоми — $40, Ярослав Ромах — $25. Володимир і Ольга Гриньків, Текля Полянська, Анастазія Стецько, Лідія Татарська, Стефа Федик, Филимон Фурда — по $10 замість квітів на могилу **бл. п. Василя Паліжа.**

Марія Каплиста — $100 в пам'ять чоловіка **бл. п. проф. інж. Макара Каплистого.**

Марія Палідвор — $100 в пам'ять мужа **бл. п. д-ра Василя Палідвора.**

Адв. Волтер А. Хлебовіч з родиною — $100 в пам'ять **бл. п. Анни Радович,** української вчительки в Нью Британ.

Ніна і проф. Омелян Пріцаки — $100 в пам'ять **бл. п. Людмили Драгоманової Демиденко.**

Д-р Володимир і Марія Когутяки — $100 в пам'ять **св. п. інж. Ореста Гладкого.**

Анна Марія Сусла — $100 в пам'ять батька **бл. п. Івана Слободяна.**

Марія Храплива — $100 в пам'ять **бл. п. Ірини Федів.**

Олена Кос з дочкою Євгенією та синами Михайлом і Ярославом — $100 в пам'ять чоловіка і батька **бл. п. інж. Романа Коса.**

Христина Блаженко — $100 замість квітів на могилу вуйка **бл. п. Мар'яна Ґреньків.**

Т-во Українських Інженерів у Дітройті — $100, д-р Мирослав і Анна Гнатюк, Томас і Елеонор Мур, працівники „Дітройт Едісон", Джері і Марія Ткачук, Оксана Ткачук — по $50, Лев і Лінда Григорчук, інж. Ярослав і Ольга Дужі, Атанас Слюсарчук — по $25 в пам'ять **св. п. інж. Романа Крохмалюка.**

Татьяна Дідощак, Лідія Ігнат — по $50 замість квітів на могилу **бл. п. д-р Марії Кознарської.**

Д-р Василь Дробоцький — $50 замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Володимира Копача.**

Сальвіна Іваницька — $50 в пам'ять чоловіка **бл. п. Миколи Іваницького.**

Родина Заньковних — $50, Петро і Ірина Остапчук — $30, І. Гнатик, Панчевські, Стефанія Шинаровська — по $20, Дякуни — $10 в пам'ять **бл. п. Ярослава Занькова.**

Марія Крижанівська — $50 замість квітів на могилу **св. п. Ольги Томашівської.**

Працівники „Дітройт-Едісон" — $50 замість квітів на могилу **бл. п. Романа Крохмалюка.**

Юрій Олесницький — $50 в пам'ять брата **сл. п. д-ра Богдана Олесницького**, в 16-ту річницю Його смерти.

Осип Казанова і Марія Кознарська-Казанова — $40 в пам'ять **бл.п. Володимира Кольця.**

Мирослава Брездень, дружина — $35, інж. Ярослав і Ольга Дужі — $25 в пам'ять **бл. п. Володимира Брездень.**

Франк М. Барнс (Vice-President, Hubel, Roth and Clark, Inc.) — $25 в пам'ять **бл. п. Степана Лаврина.**

Ярослав Ромах — $25 в пам'ять друга **бл. п. Романа Татарського.**

Іларіон Калиневич — $25 замість квітів на могилу **бл. п. Паніматки Боднар.**

Марія Іскало — $25 в пам'ять мужа **бл. п. Івана Іскала.**

Павлина Проданюк — $25 в пам'ять мужа, **бл. п. Йосифа Проданюка,** і сина **бл. п. Ігоря Проданюка.**

Ірина і Юрій Прокопишини — $25 замість квітів на могилу друга, **бл. п. Осипа Карпінського.**

Інж. Ярослав і Ольга Дужі — $25 в пам'ять **бл. п. Катерини Уштан.**

Марта Д. Шиприкевич — $25 в пам'ять **бл. п. Романа Леґедзи.**

Орися і Василь Лагошняки — $25, Марія Пасічник — $20 в пам'ять **бл. п. Івана Сміґуровського-Сніґури.**

Т-во Рідна Школа, д-р Б. і С. Ваврищуки, М. і М. Гнипка, Е. і О. Пакуші — по $25, **Черевецькі** — $10 в пам'ять **бл. п. Володимира Сілецького.**

Орест і Оксана Кравс — $20 в пам'ять **бл. п. Мирослава Кравса.**

Мґр Володимира Михайлів — $20 в пам'ять чоловіка **бл.п. Івана Михайлова,** в 20-ту річницю Його смерти.

Марія Іськів — $20 в пам'ять **бл. п. Михайла Потрогош.**

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померших вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива Фонду Катедр Українознавства

В. Луців зустрівся у Львові з культурними діячами

Зустріч з культурними діячами у Львові.

Під час своєї недавньої подорожі до Львова з метою організації та координації концертового турне відомого чоловічого „Візантійського хору" з Утрехту, Голляндії, під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича, яке плянується на вересень ц. р.

У приміщеннях Спілки композиторів Львова відбулася зустріч, на якій були присутні наступні особи: композитори Мирослав Скорик, Юрій Ланюк; музикознавці Марія Білинська, Юрій Булка, Ярема Якуб'як; проф. Львівської консерваторії В. Козлов та Іван Гречко культурний діяч Юрій Єременко, театральний діяч та Володимир Луців. Крім трьох останніх усі є членами Спілки композиторів України. Головною темою розмов був приїзд „Візантійського хору" з концертовим турне по Україні з нагоди своєї 40-літньої діяльности. Як, відомо, д-р Мирослав Антонович, диригент і творець „Візантійського хору" на протязі останніх 40-ка років студіював музику і спів у Львові в Музичному Інституті ім. М. Лисенка, а один із його учителів тепер сеньйор українських музик і композиторів, який живе у Львові, був проф. Микола Колесса. Під час зустрічі обговорено справу турне цього унікального хору. Присутні не могли вийти з дива, що така хорова одиниця зложена виключно з чужинців та яка існує вже 40 років, пропагує у світі українську церковну хорову культуру. Мистецтвознавець з ділянки музики Марія Білинська написала про це статтю у львівському часописі п. з. „Візантійський хор та українська музика".

Усі присутні у довшій розмові згоджувались у тому, що приїзд цього надзвичайного хору буде в Україні неабиякою музичною і культурною подією. Проф. Ярема Якуб, як проф. Львівської консерваторії, займеться в імені Спілки композиторів справами концертових заль і другими справами з таким проєктом пов'язаними. Треба зразу підкреслити, що диригентами хору під час турне в Україні будуть: д-р М. Антонович та Квітка Кондрацька, довголітня і відома диригентка дівочого хору „Веснівка" у Торонто, Канада. Почалась жвава і цікава розмова про стан української музики у діяспорі, про діяльність мистців сцени, хорових ансамблів тощо. Передусім велися розмови про діяльність та участь хорових одиниць та поодиноких мистців під час Ювілейних святкувань у світі з нагоди 1000-ліття хрещення Руси-України та поширення співпраці під теперішню пору поміж Україною і діяспорою у сфері музичної співпраці зокрема, але також у ширшому значінні культурної співпраці. На кінець цієї приємної і корисної зустрічі зроблено спільну світлину, а Володимир Луців вручив на пам'ятку цієї зустрічі композиторові Мирославові Скорикові праці М. Антоновича про творчість композитора Станіслава Людкевича та працю д-ра І. Соневицького про музичну спадщину композитора Остапа Нижанківського, до речі обидві книжки є видані заходами Українського Католицького Університету у Римі. Як заявив відомий композитор Мирослав Скорик ці праці будуть для загального користування.

Цього самого дня, 7-го березня, у передобідніх годинах у приміщеннях Міської Управи м. Львова відбулася зустріч з посадником д-р Богданою Котиком присвячена також справі згаданого вже турне. Присутні на розмовах були: посадник м. Львова, д-р Б. Котик, проф. Емануїл Мисько, Голова Фонду Української Культури, організації, яка погодилася помогти у різних технічних справах пов'язаних із проєктом турне, згаданий вже проф. Я. Якубяк, культурний діяч Іван Гречко, Роман Грицина представник фірми „Астро Травел" з Торонто, який буде відповідальний за транспорт і другі справи під час турне та Володимир Луців, організатор та координатор цього проєкту. Посадник міста з великою приємністю прийняв вістку про приїзд вищезгаданого хору в Україну, а також у процесі розмов погодився із твердженнями деяких присутніх, що крім мізичного і культурного значення, яке матимуть виступи хору у Києві, Львові, Тернополі, Дрогобичі та Варшаві вони ще матимуть і міжнародне значення та, напевно, послужать більш тісним та кращим контактам у майбутньому поміж українським, голляндським і польським народами. Б. Котик висловив своє захоплення тим, що існує у світі така чужинецька хорова одиниця, що вже десятиліттями служить українській хоровій культурі, а про яку не багато людей в Україні знає. Обіцяв зі свого боку допомогти у справі реклями оголошень у пресі й телебаченні, щоб цей проєкт увінчався успіхом. Ця ділова розмова відбулася у дуже теплій і приємній атмосфері.

Наступного дня, 8-го березня у приміщеннях Фонду Української Культури, Львівське Відділення, відбулася зустріч українських культурних діячів з В. Луцівим. На початку голова правління Львівського Відділення Українського Фонду Культури, ректор Інституту Прикладного і Декоративного Мистецтва у Львові проф. Емануїл Мисько представив В. Луціву присутніх: Ігор А. Кудін, заступник голови організації охорони українських пам'ятників, Михайло Сергійович Косів, працівник Інституту Суспільних Наук Академії Наук УРСР, народний депутат УССР, проф. Ярема Якуб'як педагог Львівської консерваторії, Борис А. Коловський, редактор Відділу Інформацій, Іван Гречко, голова Комісії Львівської Краєвої Ради „РУХ" з питань релігії, до речі, культурний діяч, колекціонер мистецтва, Наталя Петрівна — заступник голови Українського Фонду Культури, Наталія Самотос, ведуча концертними програмами хору „Журавлі " під час їхнього недавнього турне в Україні та оператори відео записів, що записували цілий перебіг розмов.

У довшій розмові, що велася у надзвичайно дружній атмосфері при каві та смачнім печиві обговорювався цілий ряд справ, передусім пов'язаних із культурною діяльністю, як от влаштування мистецьких виставок мистців в Україні, та перебуваючих на Заході, та навпаки, виміну мистецькими ансамблями, поширення інформацій про українське життя у діяспорі в Україні. Український Фонд Культури спеціяльно зацікавлений у тому, щоб брати практичну участь у культурній співпраці та переведення різних проєктів з такою діяльністю пов'язаними, бо на це і створена Організація, яка має свої Відділи у різних містах України. Голова цієї організації проф. Е. Мисько та його співпрацівники погодилися практично допомогти, щоб концертове турне „Візантійського хору" пройшло успішно, щоб після цього проєкту можна було приступити до співпраці у різних ділянках культурного розвитку та співпраці, яка остаточно мусить допомогти поширенню української культури у світі та у зміцненню зв'язків між діячами української культури. Така співпраця може тільки допомогти у зміцненні української культурної діяльности на користь усіх українців у світі, а тим самим цілому українському народові. Треба додати, що крім концертів під час згаданого турне „голляндські козаки" співатимуть також Служби Божі.

В. Луців щиро подякував усім присутнім за те, що прибули, за теплу атмосферу, цікаві і корисні розмови, за поміч, яку вони готові дати хорові і другим. Він сказав, що після цього інші колективи захочуть відвідати Україну за правдиву українську щирість та доброзичливість і остаточно за те, що всі організації готові допомагати усіми силами. Побажав їм добра від багатьох українських ансамблів та культурних діячів діяспори, з яким він довгими десятиліттями пов'язаний, та висловив надію, що такі і подібні майбутні зустрічі будуть щораз частіші та з цього буде щораз більша нам усім користь. Привітав від хору „Думка", який також їде на турне в україну у жовтні ц. р.

Треба вірити, що українці в діяспорі допоможуть фінансово „Візантійському хорові", який не має засобів для здійснення такого благородного і потрібного проєкту, як поїздка в Україну. „Голляндські козаки" пропагують вже 40 років нашу хорову культуру на Заході. Допоможім їм у їх 40-літній Ювілей з таким же запалом і такою ж щиріс тю заспівати і для наших братів в Україні. Вони на це собі заслужили.

В. Л.

З'єднані...

(Закінчення зі стор. 2)

лізму, то годі не натякнути на деяку відмінність між американською і европейською-союзними системами. В Европі назріває союз зрілих старовинних націй, які пережили поради націй на переломі XVIII і XIX сторіч, переболіли війни для їхнього утвердження, та врешті прийшли до переконання, що всі вони сусіди, а сусідам таки треба миритись. Тому федеративну систему, що зроджується в Европі, не можна зрівнювати з американською. Була б подібність, коли б наприклад стейти Алабама, Міссісіпі й Люїзіяна заселені були чорними, Тексас і Арізона були еспаномовними, Іллиной — польським і т.д., словом об'єднались були групи расово, чи національно „інші", і була настанова плекати цю „інакшість" чи окремішність. А то маємо в ЗСА „казан для перетоплювання", де цей процес прибирає нині досить болючі форми, бо діють на наших очах сильні центрифугальні сили. Тут не вживається навіть термін „nation" у сенсі, якого він набрав у Европі. Це особливо прикро відчуваємо ми, бо „nationality", це не то, що наша „нація". Коли, отже, говоримо про европейські „федералістичні" тенденції, мусимо все мати на увазі ці відмінності.

Врешті ще оця заввага: як ставиться Америка до того, що назріває в Европі? Не може ставитись із великим ентузіязмом. Варшавський Пакт захитався, то ледве чи можна трактувати серйозно існування мілітарної загрози зі Сходу. А тоді на що здалось НАТО? Чи потрібні американські збройні сили Европи на дальшу мету? А економічний фактор. Америці досить клопоту з японською торговельною конкуренцією. А тут доходить другий, ще потужніший економічний конкурент — 340-мільйоновий европейський Спільний ринок під егідою 80-мільйонової Німеччини. А їхня винахідчивість, технологія, роботящість. А що тут? Неграмотність молодого покоління — справжня загроза.

На світанку XXI сторіччя викльовується новий політичний світ. Наша політична думка, на жаль, буяє ще в сорокових, а то навіть у двадцятих роках епохи, що відживає. Чи наздоженемо часи?

Кореспондент...

(Закінчення зі стор. 1)

КҐБ подумана як частина регабілітаційної кампанії, яка має за завдання піднести престиж КҐБ в очах суспільства, що згідно з урядовими цифрами, розстріляв і вимордував в інший спосіб 1.7 міл. громадян. Згідно з опінією совєтських і закордонних істориків це число сягає понад 60 міл. осіб, не враховуючи воєнних операцій КҐБ і масових вивозів населення, зокрема з України, велика частина якого загинула по дорозі в Сибір.

Ген. Карбайнов признався, що через Лубянку пройшли тисячі в'язнів. Там вони переходили слідство, але розстріли відбувалися в інших заведеннях і місцях. Призначених на вивіз до концтаборів в'язнів перевозили в більшості то тюрми в Лєфортово. Спільнота домагається, щоб Лубянку повністю перетворити на музей і пам'ятник жертвам сталінізму, а архіви КҐБ передати у публічну захоронy документів. Деякі депутати натомість пропонують знищити будинок і на його місці побудувати мешканевий комплекс. КҐБ, очевидно, протестує проти цих пропозицій, бо, мовляв надто „дорого переносити всю головну квартиру", — каже ген. Карбайнов, може навіть прикриває своїми словами страшні таємниці масових мордів КҐБ.

Хоч КҐБ відмовляється від свого минулого, в Лубянці все ще панує елітарна атмосфера, ніби ця установа дійсно стоїть на сторожі соціялізму. КҐБ все ще возвеличує свого кумира Фелікса Дзержинського і обороняє „червоний терор", який нібито нічого спільного не має зі сталінським, хоч на ці теми можна б писати книги і опрокидувати брехню, — кажуть спостерігачі, які читали звідомлення Даббса.

Оцінки...

(Закінчення зі стор. 2)

ли цей том свіжими інтерпретаціями та цікавою дискусією, але не всі вони є на однаково високому рівні ознайомлення з сучасною західньою літературою. Однак, рецензент стверджує, що більшість статтей в цьому збірнику репрезентує значний поступ у концептуванні процесу в розвитку націй Східньої Европи і тому цей випуск корисний для усіх, хто вивчає процеси творення націй в світі.

Четвертим тематичним числом „Гарвардських Українських Студій", річником за 1988-89 р., що незабаром вийде, стануть матеріяли міжнародного Конґресу в Равенні для відзначення тисячоліття християнства на Русі-Україні.

Професор В. Довлер з Торонтського університету написав рецензію у недавньому числі канадського історичного журналу „Canadian Journal of History" (том 23, 1988, ст. 274-75) на монографію д-р Патриції Герліги „Одеса: Історія 1794-1914". Він з'ясовує зміст книжки стверджуючи, що „...Д-р Герліга чудово і детально передала історію Одеси...вносячи цінний вклад в галузь науки про історію міст". Другу, також прихильну рецензію на книжку д-р П. Герліги написав д-р А. Рібер з Пенсильванійського університету у Філядельфії. Проф. Рібер приписує книжці високий науковий рівень, хоч завважує, що можна було поширити аналізу певних речей: політики розбудови залізниць в околиці Одеси, вартостевих і торговельних поглядів одеських купців, мистецтва і культури, що розвивались у цьому динамічному молодому місті. Він пише, що найславнішим одеським експортом, крім зерна, були саме концертові скрипки! Рецензія появилась у журналі Американської Історичної Асоціяції „The American Historical Review" (том 93, 1988, ст. 1087).

Німецький журнал „Jahrbucher fur Geschichte Osteuropas" (том 36, 1988, ст. 623-624), що виходить у Штутгарті, помістив анотацію про збірку праць Івана Лисяка-Рудницького, п. нз. „Есеї про модерну історію України" (497 ст.), яка появилася у 1987 році у видавництві УНІГУ як спільне видання УНІГУ та Канадського Інституту Українських Студій в Альберті. У довідці поданий зміст книжки та позитивна її оцінка.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У відгуку на „Сотню сонетів Остапа Тарнавського" („Свобода" з 8-го травня) на четвертій сторінці, в передостанньому відступі помилково надруковано „його бібліографічних поезій..."; повинно бути позицій. — Ред.

● РОЗШУКИ ●

Ганна Петрівна Бадовська пошукує брата **ЙОСИФА ПЕТРОВИЧА БАДОВСЬКОГО** нар. в 1905 або 1907 році в селі Торчановичі, Старо-Самбірського району, область Львівська, або його родину — діти, внуки, дружину. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
USSR, **Львівська обл. місто Дрогобич, вул. Радянська 81/2 кв. 17 Возняк Ганна Петрівна**

ШУКАЄМО БІЛИКА, ВАСИЛЯ син Онуфрія з Вінницької области який правдоподібно проживав в Америці. Просимо його або хто знає про його долю повідомити
Olga Farmiga
245 Hope Ave.
Passaic, N.J. 07055
(201) 773-8019

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ГРИШКО, член УНС Відд. 25-го в Джерзі Сіті, Н.Дж., померла 17-го березня 1990 року на 92-му році життя. Нар. в селі Угрів, Україна. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку дочку Ізабеллу А. Стар. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі св. Миколая в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Савчак, секр.

ПЕТРО ГУЖВА, член УНС Відд. 424-го Т-ва „Герої Крут" у Філядельфії, Па., помер на 74-му році життя. Нар. 23-го серпня 1906 року на Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Домну, сина Анатолія з родиною та дочок: Тамару, Валентину і Галю з родинами. Похорон відбувся 11-го квітня 1990 року на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Віталій Трипупенко, секр.

ДАНИЛО ЗАВИРУХА, член УНС Відд. 433-го ім. Івана Мазепи у Вест Айсліп, Л.І., Н.Й., помер 28-го березня 1990 року на 78-му році життя. Нар. 1911 року в Нюарку, Н.Дж. Членом УНС став 1942 р. Залишив у смутку дружину Іванну, сина Данила, мол., дочку Дарію, троє внуків і братів Стефана і Вілліяма. Похорон відбувся 31-го березня 1990 року на Норт Бабилон Семетері в Норт Бабилон, Л.І., Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іванна Завируха, секр.

ЛЕВ БАЛУК, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., помер 2-го квітня 1990 року на 74-му році життя. Нар. 11-го жовтня 1915 року в Массачусеттс, ЗСА. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Гелен, сина Миколу з дружиною та двоє внуків Давида і Христину, рідного брата з дружиною Ольгою, дочка Марія з мужем та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні. Похорон відбувся на цвинтарі „Оливна Гора" в Бруклині, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

МИКОЛА НІКЕЛ, член УНС Відділу 147-го ім. св. Миколая в Аллентавні, Па., помер 22-го січня 1990 року на 95-му році життя. Нар. 4-го квітня 1894 року в Україні. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дочок Анну Ек, Катерину Штал з мужем Джералдом, Мері — дружину Доналда Р. Джекобі, 9 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 24-го січня 1990 року на укр. православнім цвинтарі св. Марії у Вайтголл Твп., Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

АННА ФЕДОРИШИН, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., померла 19-го березня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 15-го травня 1920 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сестер Марію і Катерину Федоришин. Похорон відбувся 22-го березня 1990 року на цвинтарі Вайт Гевен Меморіял Парк в Перінтон, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Попович, секр.

ВАСИЛЬ ВАКІВ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер 20-го березня 1910 року на 80-му році життя. Нар. 12-го січня 1910 року в селі Раків, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Христину, синів Ганса і Михайла з дружиною Дженіфер. Похорон відбувся 23-го березня 1990 року на цвинтарі Белфорд в Елмгирст, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Семків, секр.

ІЛЬКО СІДУН, член УНС Відд. 104-го ім. св. Миколая в Перт Амбой, Н. Дж., помер 18-го квітня 1990 року на 86-му році життя. Нар. 15-го червня 1904 року в Бенедиківці, Карпатська Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Марію Хому, сестру Марію Дуннік, четверо внуків та дальшу родину. Похорон відбувся 20-го квітня 1990 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Матковський, секр.